

نسخه سی هزاربرده ۱۰ فروشدر .
سنگه لکی پوسته ایله ه لیرا .
(اجنبی مملکتلر ایچین ۴ دولار) .

ابونه واعلان ایشلری ایچین استانبول بوووسته
مراجعت ایدیلیر .
یازی ایشلرینک مرجعی آنقره مرکزیدر .

حیات

حیات دأعما حیات... دیار دأها جور حیات قاتالم...
- نیجه -

اداره مرکزی :
آنقره ده ، استانبول جاده سنده آنقره
معاوضه امینلکی یانده کی داثره

استانبول بوروسی :
استانبولده ، باب عالی جاده سنده رسلی پرشنبه
اداره خانمسی داخنده کی داثره
تلفون : ۳۶۰۷

۱ نجی جلد

آنقره ، ۲۴ شباط ، ۱۹۲۷

صافی : ۱۳

علم حرکتی

« آق دکر » حقندہ اسکی برتورک اثری

بحرہ

مؤلفی : پیری رئیس - نائرومنجی : یارل قالہ

تورکچہ متقی و آلائیچہ ترجمہ سی - برنجی جلد ۱ ایکی جزؤ -
برلین ولایتی ۱۹۲۶ - طابع والتمہ دوغروتہ - متک
قیانی ۴۵ مارق ، مترجم قسٹکیانی ۱۲ مارق

عثمانی ائمہ اطوائی، استانبول فتحندن صوکر،
یاواش یاواش برقوۂ بحرہ صاحبی اولہ چالیشمیشدی .
اوروپانک شرق جنوبیشندہ قوتلہ یرلشدکدن صوکر
آوروپا سیاست عمومیہ سندنہ داها مؤثر اولایلمک
و بالخاصہ اطلہلر دکرندہ حاکمیتی محافظہ ایتک ایچون
آرتق بور ضرورت حالی آلیوردی . داها « سلجوقلر »
و مؤخرأ « آیدین اوغوللری » دورندن باشلا یهرق
« دکر جیلک » بیکانہ قالمایان ، حتی « آیدین اوغلو
غازی اومور بک » کبی معروف قهرمانلر بیتشدیرن
آناطولی تورکلری ایچون « آق دکر » یابانچی بر
ساحہ دکلدی . دو قوزنجی عصرده « کمال رئیس »
کبی تورک دکر جیلرینک « آق دکر » ده باشلایان
فعالیتلری مؤخرأ انکشاف ایتش ، عثمانی ائمہ اطوائی
« قانونی » دورندہ آوروپانک اک قوتلی بحری دولترندن
بری و بلکه برنجیسی موقعی آکشدی . « یاووز » ک
مصر و ایران غالبیلرندن صوکر یعنی شرق ایشلری
تسویہ بی متعاقب اک بووک آرزوسی ، آوروپاده واسع
مقیاسده فتوحاته باشلامقدی ؛ و بووک هرشیدن اول ،
قوتلی بردونامیه محتاج اولدینی قناعتده بولونیوردی .
« آصفنامه » مؤلفی « لطفی پاشا » نک بو خصوصده کی
افاده سی ، « یاووز » ک یالکز شرقی سیاستی تعقیب
بویولده ازالہ ایتیه آلیشان کنجلر بوابتلارلی
قطمین ایتیه بجک محیطلرده سسی قادریتلری
اوزون مدت محافظہ ایدہ مزملر ؛ پک چابوق
یورولورلر ، بقارلر . بعضی غرب مکتبلرندہ
کنجلرک مکتبی فعالیتلر خارجندہ مطلقا معقول
برشینہ ، برایشہ مراق ایتیه تشویق ایدیلہلری
اونلری « جانی صقیلمایان » و یا « جانک صقیلتیسنہ
صحت ضررینہ اولماق اوزرہ چارہ بولایلن »
برانسان حالہ کتیرمک مقصدینہ مینیدر . اگر
کنج نسلی منحصرأ بووک شهرلر ایچین بیتشدیر-
مہ یورسہق ، ایچ آناطولیونک استعمارندہ بونس
واسع مقیاسده وظیفہ آلاجقسہ بومهم تربیہ
مسئلہ سنی خاطر دن چیقار مامازن لازمدر .

عولی

حیات شرائطی ایچندہ یاشادینی حالده نشہ سنی
وحتتی غایب ایتیه مشدی .

« پ . و . » صباح واقشام کلیسیہ کیریور .
منتظما دعالر : یاپیور ، بازار کونلری جماعتدن
بقیه قالمش تک توك اختیارلرہ وعظ ایدیور ،
دیگر زمانلری اوداسندہ کیرییوردی . اورادہ
برطرفدن هیتیت تاریخنہ و آثار عتیقه سہ ناڈ
اثرلری تدقیق ایلہ مشغول اولیور ؛ دیگر طرفندنہ
شمس الدین سامی نک « قاموس تورکی » سندہ کی
بوتون کلملری از برلہ یور ، بونلرک طرز استعماللرینہ
ناڈ محلی خصوصیتلری کتابة قید ایدیور ،
محلی کلملری علاوہ ایدیور ، مثاللر یازیور ؛
الحاصل « قاموس » ک تورکجه سی ایلہ محلی شیوہ یی
قارشیلادیر یوردی .

« پ . و . » ک اوزرندہ چالیشدینی « قاموس
تورکی » هر حقیقه سندنہ ماوی قیرمزی رنگلی
اشارتارلہ سطر سطر علاوہ لرلہ پک عجایب بر
کتاب حالی آلمشدی .

بو هولاندالی راحب بن « م . » دن آریلادن
بر بوجوق آی اول تیفسوسدن اولدی . لاکن
خاستالانجه یه ، حتی خاستانی آغیرلاشینجه یه
قادار جان صقینتیی ندر ، بیلمہ دی .

آناطولیده بووک مقیاسده داخل استعمار
یابایلمک ایچین ، الکزیاده ، ایشته بوانمؤجلرده
جانی صقیلمایان انسانلرہ احتیاجز واردر ،
صانیورم . حیاتک بعض ایشلرندہ غریبلرک
فائقیتلری تأمین ایدن عنصرلردن بری ده غالباً
اونلرده بونوع انسانلرک نسبتہ داها چوق
بولونماسی در . جان صقینتیسنه اوغرامامانک اک
ای چارہ سی محیطده یکی یکی علاقہ لر کشف ایتک
و بوش زمانلری او علاقہ لرلہ دولدور مقدر ؛ لاکن
بونک ایچین صاغلام بر روح انضباطنه احتیاج
واردر . کنج نسلک تربیہ سندنہ بومسئلہ نک
اهمیتی کوزدن اوزاق طوتامالی یز . کنجک
ایجابی عدایدیلن بر چوق ابتلالرده جان صقینتیسنه
دوادر ، لاکن بو علاج بدنک وسینلرک صحتی
ایچین پک بهالی یه مال اولور و اونک تاثیر یه
چوق صاریچی در ، یعنی بویله ابتلالرلہ آوونامیه
آلیشانلر ایچین باشقا دورلو مشغولیتلرلہ روح
آوونامیه امکان یوقدر . جان صقینتیلری دن

ایتدیکنی ادعا ایدہن تاریخیجیلرک نه قدر آلدان دینی
کوستریور !

قانونی دورنہ کی بو یوک دکر حر بلرندن اول ،
تورک دکر جیلرینک فعالیتی سایہ سندنہ « آق دکر »
حقندہ الہ ایدیلن جوغرافی معلوماتی ، « کمال رئیس » ک
همشیره زاده سی « پیری رئیس » ، کوزل خریطہ لرلہ
برلکده - ۹۲۷ سنہ سندنہ یازدینی - « بحرہ » نام
اثرندہ طویلامش وتنظیم ایتشدیر . بو اتردن چوق
استفاده ایتش اولان « کاتب چلبی » نک ویردیکی
معلوماتہ کورہ ، آق دکرک ناملی رئیس لرندن اولان
« پیری رئیس » مؤخرأ مصر قیاتی اولوب بحر محیط
هندی سفرلرندہ حسن خدمت ایتش ونهایت ۹۶۲ ده
بصرہ والیسی « قبادپاشا » نک ظلم و سعامتیلہ صردہ
اعدام اولونمشدی . بو « قباد پاشا » - « عالی » نک
« کنہ الاخبار » ندہ [غیر مطبوع قسم] و اوندن
نقلأ « پچوی » ده [ج ۱ ، ص ۳۵] یازیلدینی
وجهلہ - رمضان اوغوللرندن « پیری پاشا » نک
لاب قارده شی اولوب ابتدا « قادیلرک اعدامی »
اصولنی احداث ایتش ، خشین ، قبا ، جامل برآدامدی ؛
حتی بو یوک شاعر « باقی » ، پاشا ۹۶۳ ده حلب
والیسی ایکن اوکا « هلال » ردیفلی مشهور قصیدہ سنی
تقدیم ایتشده ، هیچ بر تلطف کورمه مشدی . « کاتب
چلبی » ، « جهان نما » سندنہ بو اثرک بری بو یوک
دیگری کوچوک ایکی نسخه سنی کوردیکی ، مفصل
نسخده ییچیلک متعلق نظملر وبعض فضلہ تفصیلات
بولون دینی سوبله دکن صوکر ، کرک نظمکن کرک
فترینک قبا صابا کیچی لسانی اوزرہ ، اولدینی اعترافندنہ
چکنمز . فی الحقیقه ، اثرک طرز افاده سی مصنع ومنشیانہ
دکل ، موضوعیلہ متناسب برصورندہ ساده ، بسیط
و اولدقہ درستدر . ینہ عین مؤلف « تحفة الکبار » ندہ
« آق دکره عاشدوبندن باشقا تورکچہ کتاپ بولونمادی
جهتلہ اکثر دریاده کره نلرک بوکا مراجعت ایتدکلرینی »
سوبله بک « بحرہ » نک علمی اہمیتی اعتراف ایتکده در .
« پیری رئیس » کتاپنک مقدمہ سندنہ ، بوموضوعہ
داثر هیچ بر اثر موجود اولمادی و کندیسنک
« کمال رئیس » لہ برلکده کزدیکی ائادہ آق دکرک
هر طرفنی « عین الیقین » تبیع ایلہ دیکنی سوبله بک ،
اثرینک اہمیتی آکلائیور . « نەشنہ » ، « عثمانیلرده
جوغرافیا » عنوانی مقالہ سندنہ ، پیری رئیسک ایتالیان
خریطہ لرندن استفادہ ایتدیکنی ومع مقایه اوخریطہ لک
میدانده بولونمادی سوبلرک ، بوتقدیرده « بحرہ » نک
قیقی تناقص دکل ترابڈ ایتش صایلا بیلیر . ای زماندن
بری آوروپا علم عالمنک نظردقتی جلب ایدن و آوروپا
کتبخانہ لرندہ مختلف کوزل نسخه لرینہ تصادف اولونان
بو اتردن ابتدا « ہرزوغ » اسندنہ بر آلمان عالی
« ۱۵۲۰ سنہ سندنہ اطلہلر دکر ی حقندہ تورکچہ برار »
عنوانی مقالہ سندنہ ای اطرافلی صورتده بحث ایتش ،
مؤخرأ « زاخاو » اثرک « سیجیلیا » یه و « اوبرھومہر » ده
« قبریس » عائد قسملرینی ترجمہ و نشر ایتشدر .
ینہ « ہرزوغ » استانبولہ کی نسخه لر حقندہ ده معلومات
ویرمشدر .

« بون » دارالفنون السنہ شرقیہ مدرسی پروفیسور
« پاول قالہ » نک اوزون مدتدن بری بو اثرلہ مشغول



« ادبی مسلک » ۱۰ عائد تدقیق لردن :

قلاسیسیسم

Le classicisme

« قلاسیسیسم »، اون یدنجی عصرده آوروپاده وبالخاصه پک زنگین اولار ق فرانساده تأسس وانکشاف ایدن برادیات سیستمه ویریلن عنواندر . بز بو مقاله مزده او سیستمی ایضاحه چالیشاجز . فقط « قلاسیق » تعبری اوزرنده براز توقف ایتیه ، کله نك شمول و ماهیتی تصریح ایلمه یی پک لازم

اولدیفنی «نه شنه» ک یوقاریده ذکر ایتدی کزم مقاله سندن اوکره نمشدک . اخیراً محترم ناشری طرفندن اهدا ایدیلن ایکی جلد ، مومالیک بو بووک و مهم تشبیه کمال موفقیتله یا شادلیق کوستردی . تورک جوغرافیا جلفنک اک مجلد و اک « اورینال » محصوللردن بری اولان بو اثری نشر ایتکله ، پروفور « قاله » یالکز علم عالنک تقدیرانه دکل ، عین زمانده تورک لک حرارتی تشکر لیه ده استحقاق کسب ایتش اولور . فی الحقیقه بو، اوزون مساعیه مفقر ، پوروجی بر شیدر : بر طرفدن « بحریه » نك « بولونیا » ده کی نسخه سنی عیناً نشر ایتک، دیگر طرفدن اونی - سائر نسخه لره مقابله صورتیه - ترجمه ، تحشیه وایضاح ایلمه ک قولای بر ایش دکلد . متی و آبرجه ترجمه سی نشر ایدیلن قسم [۲۸ - ۱] بابی احتوا ایدیور ؛ حالبوکه اترک هیئت مجموعہ سی ۱۳۰ بادن مرکدرکه ، دیگر قسملر ترجمه لره برابر ایرجه داهادرت جلد تشکیل ایده جک، و آبرجه هر جلد مفصل حاشیه لر علاوه اولونه جقدر . ترجمه نك باش طرفنده پیری ریسه و « بحریه » عائد اوزون و پک اطرافل بر قسم موجوددرکه ، جداً قیمتلی تدقیقات محصولی اولان بو پارچه ، تورک جوغرافیا جلفنک شیمدی یقدر عادتاً مجبول قالان بر دورہ سنی مکملاً تنویر ایتکده در . « بحریه » نك اوروپا و استانبولده کی مختلف نسخه لر حقدن ویریلن مکمل معلوماته علاوه ، استانبول دارالفنون کتبخانه سی یازمه لر آراسنده بولونان بر نسخه نك ده بالخاصه خریطه لر اعتباریه شایان تدقیق اولدیفنی سوبله مک ایستهرم . « فوجه - ازیمیر » حقدن مقدما بونسخه دن استنساخ ایتش اولدیم قسی ، مطبوع نسخه ایله مقایسه ایتدم ؛ متن اعتباریه آراده شایان دقت برفرق بوق کییدر . متنک طبعنده کی نفاست واعتناد دولای کتابک طابیی اولان « والتهر دوغرویتیر » مؤسسہ سی ده افتخار ایده بیلیر . بومهم و اهمیت نسبتنده آغیر ایشک بر آن اول الکالی متنی ایده رکن ، « بون » دارالفنونک عالم و غیور مدرستی بو موفقیتندن دولای خراطله تبریک ایده درم .

کوبیلی زاده محمد فواد

استانبول دارالفنونده «تورک ادبیاتی تالیفی» مدوسی

صایبورم . اسکیدن « قلاسیق » دیمکله « برنجی درجه ده کی محرر لر دی » قصد ایدر لردی . « classe » صنف معنانه کلدیکی ایچون « مکتب » له علاقه دار شیلره - بوکون بیله - بو نام ویریلیر : « قلاسیق کتابلر » ، « قلاسیق تدقیقات » ، « یونانجه ولایتیجه قلاسیق لسانلردر » کی . . « قلاسیق » طرزک اذ صلاحیتی صاحی - براز آشاغی ده ایضاح ایده جکمز اوزره - فرانسزلردر . بواعتبارله بن بوملک معتبر بر آنسیقلو یه دیسندن شو ملاحظه نك تقنی پک فائده لی کورویورم : بر محرره ویا بر اثره قلاسیق دیمک ایچون ایکی اساسی شرطک او محرر ویا اثرده تحقق ایتش اولماسی لازمدر : (۱) شوویا بوخصوصده « autorité » سلطه » یه مالک اولاییلمه سی (۲) اسلوب و تأمین ایتدیکی ذوق اعتباریه کندی نوعنده بر موددل

جواب

- قداقوته -

دیدیکی بیلورم، خلاصه سی چونکه شو :
« آمان بی براق ده قان ایچمه » دیورسک
وقهر کدن اولویورسک، هپ کندیکی بیورسک

صوکره تحف بر کله ک دهاوار

آنیورسک ایدیده بر حریتک آدینی!

مادم اویله، نه دن سن اوقادینی

عصر لره چر کفره بولادک؟

نه دن ازدک زوالینک باشی؟

ینه اونک قانلریله صولادک

هر باصدیفک قالدیریمک طاشنی؟

ایشته سنی باغلادیلر... شاقا دکل بو کرچک

فقط ینه زهابلز، سن قابلسک دیورم

بیجاغکی حدک وارسه ینه چک

ایشته سکاسن آچقسک، سن قاتلسک دیورم

فاضل اصمیر

صایلابیلیمه سی . . . برلسانه ، بر صنعته ، برادیات ویا صنعت دورینه اوزمان قلاسیق ده نیله بیلیرکه بووک بر ذوق و صحت ، بر « Perfection » مکملیت کوسترمش ، منسوب اولدینی عصره صایسز نمونه لر ویرمش اولسون . ایشته کله بوتون بودلاتلارندن ده متأثر اولار ق خاصه « اون یدنجی عصرده اسک یونان ولاتین ادبیاتلری تقلید ایده رک میدان چقان ادبیاته میز وصف اولدی .

فرانسز منقدلرینک قناعتنه کوره بر اثره یالکیز قوتلی برمعنای احتوا ایتدیکی ایچون « قلاسیق » دینه ضر . اواثرک بالخاصه افاده اعتباریه قوتل اولماسی پک لازمدر . شکل و اساس آراسنده موازنه : ایشته قلاسیسیسمک آرادینی کوزه لک ! . معلم ناجی مرحوم :

برسانجه نك اولماسی حقیقه مبجل
اولمغه اولورسکک و مؤداسی مکمل

دیمکله - بیلره ویا بیلیمه یه رک - بوفکری بووک بروضوحه آ کلاشدر . « Souveraineté du goût » ذوقک آمریتی « فی طانیق فرانسز بدیع ایتیلر نه کوره قلاسیسمک بر فارقه سیدر . اونلر « ذوقک آمریتی » دیمکله « حیل » نك فعالیتنی « عقل » ک حکم و نفوذیه تودیع ایتکدن متولله « موازنه » یی قصد ایدیورلر . ینه اونلر کوره « قلاسیق ادبیات » لنترک کال دوری ادبیاتی در . تشکل ویا انحطاط عصر لرنده بو موازنه یه بو موازنه نك تأمین ایتدیکی مکملیته تصادف ایدیلنه ضر . . . شو ملاحظه نك عمومی وشامل سوزلردن اولدیفنه شبهه یوقدر . فقط قلاسیق ادبیاته حصر و تخصیص ایدیلیمه سی اعتباریه دقت شایاندر . خلاصه اولچولوو طاریتلی سوز سوبله مک بومکتبه منسوب محررک برنجی وظیفه سیدر . فرنک ادبیاتیلری بوتون بوسیلره بناء درکه قلاسیق اثرلره « تولز » نامی ویرییورلر .

مسأله نك کله اوزرنده اولای بویه بر طاساغنی یابدقن صوکر (قلاسیق دور) ک انکشافنه سبب اولان اک مهم عاملی آ کلا تایلیرز :

ناصیل قارا کلفده قالان بر آدم آبدینلق احتیاجنی شدتله دیار سه انسانیت ده « قرون وسطی » نك ظلمتده عصر لره بوگلدقن صوکر بویه بر نور احتیاجنی حس ایتدی . بو احتیاج اون دور دنجی عصرک اورتالرینه دوغرو بوکونکی حرم دینی یاراتان مسعود بر انقلابی دوغوردی : رونه سانس ! . رونه سانس تاریخده اویله بر مرحله درکه اونی خلق کتله سی ده یل ، یوسکک ذکا و عرفان صاحب لری میدانه جیقارمشدر . بو اعتبارله جوشغونلق و هیجان کوزولز ، بالعکس بر دور غونلق و بر موازنه مشاهد ایدیلر . « قرون وسطا » ده ذکا اسیر و محبوسدی : مادی و معنوی دنیاده نه وارسه بلاستنا هبسی « دین » ک متعصب قاعده لرینه اویق ، اویاماز سه اورتابه چیقما مق مجبوریتده ایدی . علم و ادبیاته کلیسالاتینجه سی حاکدی . « رونه سانس » ایله بشریت ایشته بوندن قورتولدی . مورخ « میشله » نك « رونه سانس دنیایی یکیدن کشف ایتدی : اونک سایه سنده انسانیت عدالته وعقله استناد ایده بیلدی » دینشی بونک ایچوندر .

« رونه سانس » ک ایلاک ایشیق لری ایتالیا اقلرنده کوروندی . دها اون اوچنجی عصرده شاعر « دانته آلیگیره » (۱۲۶۵ - ۱۳۲۱) خلقک قونوشدینی لسانه قیمت ویرمش ، مشهور « Divin comédie » سنی ایتالیا نیله یازمشدر . موضوع میستیک اولسایله لسان و صنعت اعتباریه بو ، یکی برشیدی . دانته ، زماننده کی بوتون علم لری تحصیل ایتش ، واستعد ادینی عرفانیله قوتله ندیر ه رک موفق اولش بر داهیدر . متعاقباً یتشهن « په ترارق » (۱۳۰۱ - ۱۳۷۴) ده یکی باشلا باجق بر حیاتک ایلاک زمانلرنده کورولدیکی اوزره بر آرزو جالادی . بر جوق اثر لری لاتینجه یازدی ، فقط « قرون اولی » ده کی لاتین محرر لرینه مفتونیتی اونی دها اسک زمانلره سور و کله دی : یونان استادلرینک یازیلری طویلامنه ، اوقومغه مجبور ایتدی . شاعر « هومره » فیلوزوف